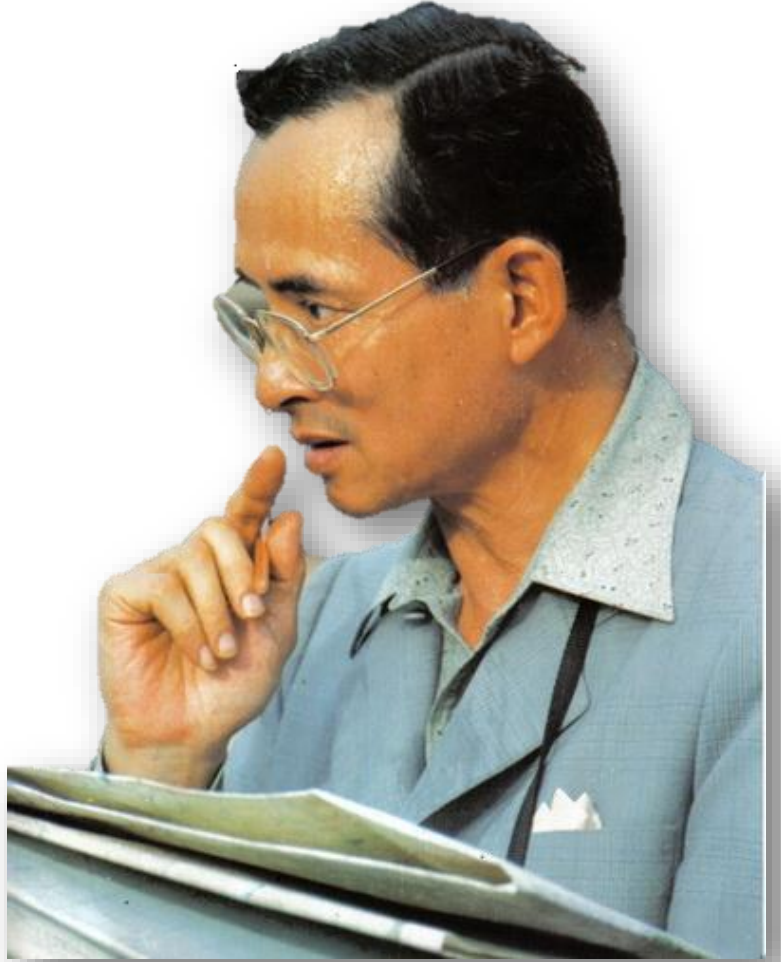

"เมื่อ ๒๐ กว่าปี เคยได้คิดว่าสิ่ง
ที่โสโครกที่ลงมาจากบ้าน แล้วที่ให้ทางเทศบาล
มาดูดสูบไปทิ้งในที่สมควร นี่ก็เป็นเรื่องสำคัญ
เมื่อ ๒๐ ปีได้คิดว่าเจ้าหน้าทีไปดูดสิ่งโสโครก
จากบ้านแล้วเอาไปไว้ที่ไหนเป็นปัญหา ก็ไปสืบดู
เขาก็บอกว่าสูบเอาไป และเอาไปทิ้งในที่
ที่เหมาะสม ที่ว่าเหมาะสมก็ไม่รู้ว่าที่ไหน ก็ตามรถ
ที่เขาเอาสิ่งโสโครกนั้น ตามรถนั้นไป เล่นไป
ตอนกลางคืน มันก็ไม่ค่อยมีใครเห็น แต่มันเล่นไป
จอดที่คลอง หรือที่แม่น้ำ จอดสักพักหนึ่ง ปล่อยลง
คลอง ปล่อยลงแม่น้ำ เสร็จแล้วในรถนั้นก็ไม่มี
สิ่งโสโครกแล้ว เป็นสำเร็จประโยชน์เรียบร้อย
สะดวกดีไม่ต้องไปไกล ไปดูดที่บ้านอีกแห่งหนึ่ง
เกิดจากเหตุอย่างนี้ จึงเกิดความคิดว่า ถ้าหากว่า
หาที่แห่งหนึ่งนอกเมืองแล้วก็ไปทำถัง เอา
สิ่งโสโครกนี้ไปปล่อยใส่ในถังนั้น แล้วก็หมักไป
๑๐ วัน สิ่งที่เป็นสิ่งโสโครก ก็หายโสโครก มีเชื้อโรค
๑๐ วันก็หมดไป ถ้าให้ดีเอาเป็น ๒๘ วัน ให้มัน
จริงๆจิงๆ โสโครกพวกเชื้อที่ร้ายแรงที่เวลานั้น
ยังมีอยู่ ก็คงไม่ต้องบอกชื่อ ก็คนรังเกียจ
พวกสิ่งโสโครกเหล่านั้นพวกเชื้อโรคต่างๆชนิด
หมดไม่มีแล้ว แม้แต่กลิ่นก็หมด ไปใส่อย่างนั้น
เสร็จแล้ว เอาออกมาตาก แล้วก็ใช้ที่เป็นวัตถุนั้นมา
ใช้เป็นปุ๋ยได้ เป็นประโยชน์ มีส่วนที่เป็นของแข็ง
และสิ่งที่เป็นน้ำ น้ำก็เป็นปุ๋ย ปุ๋ยที่ไม่เหม็น ของแข็ง
ก็เป็นปุ๋ยที่ไม่เหม็น เมื่อเอาไปใช้แล้วเอาทำถัง
หลายถัง ก็เอาสิ่งโสโครกมาใส่อีกต่อไป ก็จะนำเอา
ของที่โสโครกและของที่ปฏิจุล มาใช้เป็นประโยชน์
สำหรับการเกษตร ใช้ได้

ได้ปรึกษากับผู้ที่รู้ และได้ไปทำโครงการ
อันนั้นที่นนทบุรี ๒๐ กว่าปี และเขาก็รายงานมา
ได้ผลดี มาเมื่อ ๒-๓ เดือน ก็เกิดคิดอย่างนี้ ถ้ามว่า
เดี๋ยวนี้เป็นอย่างไร เขาบอกว่ายังมี แต่ที่นนทบุรี
ไม่มีแล้ว คงเป็นเพราะว่าเมืองมันขยายไป นนทบุรี
นี่เป็นที่ที่มีคนไปอยู่อาศัย ไม่ได้เป็นที่สำหรับ
การเกษตร

โครงการปุ๋ยชีวภาพ

ตามแนวทางโครงการพระราชดำริ

โครงการที่ทำอย่างนี้ ก็เป็นโครงการที่ส่วนมากท่านทั้งหลายคงไม่มี
ไม่เคยได้ยินว่ามีโครงการอย่างนี้ ทำขึ้น สิ่งปฏิจุลมาเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์
แต่เราก็ต้องทำเหมือนกัน เวลานี้ก็มีปัญหาในกรุงเทพฯ เคยพูดแล้วว่าใน
กรุงเทพฯเอาของมาจากต่างจังหวัด ที่เขาปลูกต่างจังหวัด ปลูกแล้วมาบริโภค
แต่ขอโทษ ถ่ายออก ถ่ายออก ที่ถ่ายออกนี้ไปไว้ที่ไหนก็ยังมีปัญหาว่าจะทำ
ปัญหาอย่างนี้ อันนี้ เทศบาลก็เป็นทุกข์ ก็ต้องพยายามที่จะพิจารณาว่า จะทำ
อะไรต่อไป..."

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ ณ ศาลาดุสิตดาลัย กรุงเทพมหานคร

ศูนย์บริการและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ตั้งเลขที่ ๑ ซอยติวานนท์ ๒๔ แยก ๑๓ (ซอยเทพพนม ๘) ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

จากกระแสพระราชดำริข้างต้น และด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อม เทศบาลนครนนทบุรี จึงได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินบริเวณซอยติวานนท์ ๒๔ แยก ๑๓ (ซอยเทพพนม ๘) จำนวน ๕ ไร่ ด้วยงบประมาณของเทศบาลนครนนทบุรี เป็นเงิน ๒๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโครงการศูนย์สาธิตทำปุ๋ยหมักกำจัดสิ่งปฏิกูลตามแนวทางโครงการพระราชดำริ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้เชิญศาสตราจารย์พิชิต สกุนพรหมณ์ เป็นที่ปรึกษาโครงการฯ ให้คำแนะนำทั้งด้านวิชาการและเทคนิคในการออกแบบก่อสร้าง โดยเทศบาลนครนนทบุรีได้ตั้งงบประมาณเป็นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วยอาคารสำนักงาน ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล ขนาด ๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน อาคารเก็บเครื่องจักรกล อาคารซ่อมบำรุง และลานจอดรถ โดยเริ่มดำเนินการก่อสร้างเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วเสร็จเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เทศบาลนครนนทบุรี จึงมีสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพดีใช้ในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวนนทบุรี

ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล เทศบาลนครนนทบุรี เป็นการบำบัดสิ่งปฏิกูลโดยการหมักทำปุ๋ยตามแนวทางพระราชดำริ โดยอาศัยกระบวนการย่อยสลายในถังปิดแบบไม่ใช้ออกซิเจนแบบเติมครั้งเดียว คือเติมสิ่งปฏิกูลให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งวันแล้วปิดฝาถังให้สนิท เมื่อครบ ๒๘ วัน จึงปล่อยสิ่งปฏิกูลออกจากถังหมักสู่ลานทราย ของแข็งที่อยู่ผิวหน้าปล่อยตากแดดจนแห้ง สำหรับใช้เป็นปุ๋ย ส่วนน้ำที่ผ่านการกรองของชั้นทรายใช้เป็นปุ๋ยน้ำได้

ปัจจุบันโครงการสามารถรองรับสิ่งปฏิกูลได้สูงสุดวันละ ๓๕ ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ได้เดือนละ ๕ ตัน และได้ส่งปุ๋ยตรวจวิเคราะห์คุณค่าทางอาหารและโลหะหนักกับกรมวิชาการเกษตร พบว่ามีปริมาณธาตุอาหารที่เหมาะสมสำหรับพืช โดยเฉพาะธาตุไนโตรเจนซึ่งเป็นธาตุอาหารสำคัญที่ใช้ในการเจริญเติบโตของพืช จึงเกิดเป็นปุ๋ยอินทรีย์นครนนท์ สูตร ๒ ซึ่งทางเทศบาลได้จัดจำหน่ายให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ ในราคาตันละ ๓,๐๐๐ บาท โดยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร ๐-๒๕๘๙-๐๕๐๓ และ ๐-๒๕๘๙-๐๕๐๐ ต่อ ๑๒๐๒

